

EEN BERENGESCHIEDENIS

— door Johanna —

Nijkerk G.F. Callenbach

Wat... wat hebben ze je gedaan...? Mijn arme
jongen!... Ma, 19

EEN BERENGESCHIEDENIS

Dood.

JOHANNA

1843

MIJNHEER — G. F. CALLENBACH

HOOFDSTUK 1

Waarom er een nieuwe deken kwam.

„Ik lig beelemaal bloot,” klagde Henkie. „Je hebt de beste deken weggetrokken. beelemaal! Kijk nou is!”

De jongen, tot wien deze klacht werd gericht, richtte slapende even zijn hoofd van het kussen op. Het was waar. Zijn broertje had gelijk. Hugo lag lakkertjes in de wolven deken gewikkeld, gewikkeld van poos in haar vachtje. Hij had niet met opzet alles zoo voor zichzelf behouden van het warmte wullen dek. Och neen! Zij hadden nog wel gemerkt, de beide broertjes, vóórdat zij slapen gingen. Toen was hij namelijk de groote wollen deken, die netjes en gelijk over de slaapplek van het tweetal was uitgespreid geweest, van haar plaats geroofd. Hugo, de oudste, had toen daarvan het beestverschiet gekregen. Hij had daar geen acht op geslagen en weg en heen.

Anne klopte Henkie: Hij lag bijna bloot en zag geen kans meer om zijn aandeel van de deken te krijgen.

Hugo maakte, zijn oogen dicht, een onwiltige beweging en trok met zijn hand een stukje van de deken los.

„’t is nog niet genoeg, kijk maar! Ik ben nog niet half bedekt,” klagde Henkie opnieuw. Hugo had hem slechts een punt toegeworpen.... Henkie kon daarmee zijn klagte daarheen hanteerend gemakkelijk beëindigen.

„Toe, geef me nog een stukkie,” smakte Henkie.

„Daar heb ik niet! Ga slapen!” klonk het antwoord.

„Ik kan niet slapen, als ik een hand heb.”

„Verschrikkelijke jongen!” En Hugo trok nageens aan de deken. „Itse!” . . . En hoed nog je mond!”

Maar het stak van de deken, dat Hugo weder had slapende ingesliktken had, was iedereen nog niet wel. Dankzij een zijn jonger knaartje toe te delfden. Henkie ging nu, ten einde maal, roerster in zijn bed zitten en gruwden, door zelf een de deken te trekken, er nog een stuk van te beschikking. Maar er was heeltemal een Hugo bevestigd: en hoe hij ook rukte en trok, er was geen andere beweging in de deken te krijgen.

„Jich toe, Hugo, word toe nog maar even wakker. even maar! Geef die een een stukje, een klein stukje maar,” smeekte Henkie.

Er bestond namelijk gerust dat Henkie vanwege de hande een slapende naar toe roepen dochtte. Er was ook geen beweging meer in Hugo te krijgen. En het leek de deken, dat voor Henkie overgelaten was, was toch een heel klein. Wat moest Henkie beginnen? Smeeken en klagen hielp niet. Hij een harder middelste moesten gebruiken. Daarom werkte hij zijn stem en riep: „Geef op, Hugo! Geef, geef op! Word wakker! Ik moet ook onder de deken, net zoo goed als je.” En deze woorden liet hij verzorgd gaan door zijn linker een paar keer aan de een een te trekken.

Maar nu werd Hugo boos. „Nare jongen! Zal je 't nou laten? Hou je nou op met je gezanik?” bromde Hugo, terwijl hij van zich afloog.

„Dan moet je me ook maar een stuk geven,” riep Henk terug.

„Wat is dat hier? Han jullie weer aan het kibbelen, inplaats dat je slaapt?” kloek op eens een andere stem in het kamertje.

„Kijk nou toch eens, Hets!” zei Henkie, hij met de hand, die hij stellig van zijn groote zuster verwachtte. „Nou heeft hij zich heelmaal in de deken opgerold.

En ik... ik ken' zoo hard als... als een vintch. Ik kan zoo niet slapen. En hij slaapt al. Daarom luistert hij niet meer naar een."

"Maar daarom mag jij toch niet zoo trekken aan de deken. Je geeft hem nog sterk trillen."

"Hij wil toch ook niet geven," zeefte Henkie.

"Hoop, geef weer dadelijk die deken op!" beval Heng. "Behaas je je niet, om je daar voortendel te be-
rollen en te 'n geheel niet aan Henk te denken? Heng,
geef, geef op!" En de andere twee trok zonder op-
geheven de deken van den jongen los. „Ga liggen,
Henkie!" En toen de beide knorrijen naast elkander
lagen, spreidde zij de groote deken over beiden heen.
Henkie was nu geheel bedekt. Maar Heng, die geheel
makke was geworden, was knorrig; knorrig op Hela,
die hem zoo hardhandig in zijn armen slaap had ge-
doord; en knorrig ook op zijn knorrie, omdat hij zoo'n
kruis had gemaakt van zijn, want hij zei. Die knor-
rijheid duurde echter maar heel kort. De slaap over-
meesterde hem dadelijk weer. Dat was nu ook met
Henkie het geval. En aan slapen spoedig beide knorren
vrij en rustt naast elkaar onder de groote deken.

"Wat hadden de jongens?" vroeg mevrouw Van
Houten, toen haar dochter weer binnen was gekomen.

"'t Was weer het oude liedje, moeder! 't Was na-
tuurlijk weer over de deken. Ze hadden bepaald waar
gehoofd, en toen was Heng van plan om in slaap te
vallen met de beide deken om zich heen, en Henkie
kon in de knorrijen liggen."

"Met opzet wil Heng dat niet doen, zoo is hij niet,"
meende mevrouw Van Houten.

"G'neen, dat niet. Maar 't schijnt dat hij, wanneer
de slaap hem overmant, zijn gedachten kwijt raakt."

"Dat doen we alom min of meer," merkte mevrouw
lachend aan.

"Ja, maar zóó toch niet. En ik vind dat Heng leeren

moet, voordat hij slapen gaat, nog even zijn gedachten te verzamelen, en zorgen moet dat die arme Henk dan ook ingeslekt is. En dat zal ik hem zeggen ook als hij weer wakker is."

"Ja, heel gelijk, kind! Maar weet je wat ik doen zal? Ik zal nog een nieuwe deken kopen, dan geef ik ze er later één."

"Dat is weer een boete uitgaan, Moeder! En 't zou niet noodig zijn. En als het winter wordt, dan hebben we later niet eens genoeg aan één deken."

"O, Winter! Wie en gewoonlyk rustiger, als er eenmaal onder de wol liggen. En als we dan een goede deken nog over hebben heen leggen, dan zal het misschien wel gaan. We zullen het nu vast proberen met later afzonderlijk één deken te geven."

Zij vanden het wel prettig, Hugo en Henkie, toen zij den volgenden avond ieder een deken op hun bed vonden, een stuk sifon. Maar voor Hugo was de vreugde toch niet geheel onverwacht. "T Was een heel dure deken, die nieuwe," had Ede hem gezegd. "En 't was zijn schuld, dat Moeder een iets duurs had moeten kopen. T Was heel niet noodig geweest. Hij kon best, vóór hij zijn wagon dicht deed, nog eens eventjes kijken of Henkie zijn deken wel had. Dat ware een kleine moeite." En Hugo versta dat zijn moeder gelijk had.

HOOFDSTUK II.

Wat er komen zou.

"Wat hebben jullie op de Zondagschool gehoord? Vertel dat liever eens, in plaats van met zee'n drukte

in huis te komen vallen. Dat jullie zag'n lawaai moet maken, als je thuis komt, dat heeft de juffrouw zeker niet gezegd, hè?"

Zij waren niet als bodende jongetjes uit de Zondagschool gekomen, dat was waar. Ze hadden onderweg de verzekering niet kunnen waarmaken om „calleoportje" te spelen. En niet geheel en al voldaan over hun spel, waren zij eerst met een klein legioen de voordeur aangevallen en hadden in de gang het spelletje voortgezet. Wat een raask blies op de wang en hupende van het hard loopen, waren zij komen binnenstruimen.

Zij stonden en bleef een oogenblik bij dien uitval van hun vader, en Hugo het blinde's kroeg, die hij bij het binnenkomen nog vasthield, los. Maar dadelijk daarop begon Hugo van zich af te spreken. „Nee, dat heeft de juffrouw niet gezegd, natuurlijk niet. Dat zegt ze alleen maar, als ze lawaai op de Zondagschool maken. Ja, dat verbiedt ze me."

„O zoo! Dat zou ik ook zeggen."

„Maar ze zegt nooit, dat we dat we hier hier niet"

„Ja, ja, je zoudt me zeker wel willen vertellen, dat op de Zondagschool geleerd wordt, dat je op straat en in huis maar alles zult doen wat je wilt, en dat je als een paar wilden maar binnen moegt komen vallen. Nee, jongetje, ik heb vroeger ook op de Zondagschool gezeten en ik weet er dus alles van. Je behoeft me niets wijs te maken."

„Ik maak je niets wijs."

Zoodra gewoonlijk men het tot een twist gekomen zijt tusschen Betay en Hugo, die bijna altijd in het voordeel van de groote winter eindigde. Zij was zoo veel euder dan haar kerntje, euder en ook kalmer. Hugo werd dadelijk zoo driftig en dan kon hij niet meer uit zijn woorden komen, en daar maakte Betay dan gebruik van. Zij kon hem zoo echt terechtzetten, zoodat zij zelf met zelfvoldoening zeggen kon.

Voordat Betay begon met haar kalme terechtwijzing, die zij voor Hugo bedacht had, riep Henkie op eens: „Waarom stil! Ik zal je wel eens vertellen, waar de juffrouw het ever gehad heeft.”

Betay kon met haar jongste kroetje altijd veel beter opschieten dan met Hugo. Met hem had zij het bijna nooit aan den stok, en zij kon ook veel meer van hem vorderen. Hij was niet zoo opslagvaard als zijn broer en nam de „baaspetelerij” van zijn zuster — zooals Hugo dat altijd noemde — niet zoo erg kwalijk. Metay was immers zoveel groter en wijzer dan zij beiden. Moeder liet al eooftal aan haar over. „’t Sprak vanzelf, dat zij ook wat te zeggen had. „Nili nou, laat ik nou vertellen!”

„Ja, Henkie!... Vertel jij maar. En houd jij je nu maar stil, Hugo; want jij met al je drukte hebt zeker niet half zoo goed geluisterd als Henkie.”

„Dat heb ik wel. Wat weet jij daarvan, wat ik op de Zondagsschool gedaan heb? Ik weet het verhaal van die kerst even goed als Henk.”

„Kijk, een kerst heb ik het al verteld!” riep Henkie teleurgesteld. „Ik was het begonnen over die kerst.”

„Né maar, Henk! jij mag het verhaal doen. En jij, Hugo.... houd jij je er nu wel meer maar buiten,” gebood Betay.

Maar daar zijn vader het wijzen oordeel te worden, dat men meer dan de kerst vertogen kon. Op een van de twint begonnen zij, zelden niet joint-op-derwijze opzettelijk Betay's vriendin, Greta de Raadt, in de kamer van gekomen. De beide meisjes hadden afgesproken met elkaar te gaan wandelen en bleef kwam Betay nu halen.

„Hoe je klaar? Die je een?” vroeg zij.

„Ja zeker, dat ligt. Maar ik moet nog even wachten, totdat vader en moeder thuis zijn uit de middagkerk.”

„O, dat wil een lang niet meer duren. Maar nog, weet je al wat er morgen hier komt?”

Betay en de beide jongens zagen Greta met nieuwsgierigheid aan.

„Heb je dat nog niet gehoord? Jullie ook niet, jongens? Hoe is het mogelijk! Jongens hooren gaders altijd alles. Nu, morgen komt hier een groote wagen en daar zitten twee heren in, twee groote bruine beeren.“

„Wat? . . . Heren? . . . Komen die hier?“ vroeg Hugo, en al zijn eigene tegere Peter schreeuwde hij het hooren van dit ongeloofweerd nieuws opzettelijk te zijn.

„Heren, echte heren!“ riep ook Henkie met verwondering. „Ik zou nu het verhaal vertellen, dat we op de Zondagschool gehoord hebben, ook van twee beeren. Ze kwamen uit het bosch gelopen en verscheurden twee en veertig jongens, omdat deze den profeet Elisha hadden uitgescheld.“

„Uitgescheld?“ . . . Domme jongens! Uitgescheld is het,” verbeterde Hugo. „Je kan nog niet eens goed praten.“

„Ik kan heel goed praten, best!“ zei Henkie, geraakt door Hugo's beschuldiging.

„Waarom?“ zei Greta. „Hij kan wel goed praten, Hugo! maar hij heeft nog geen Hollandsche taal geleerd, en dan kan je je wel een vergissing met de werkwoorden.“

En zij trok Henkie naar zich toe op stroek van liefheersend over zijn trouwen knutsel. Henkie had iets lief en schilde voor zich, wantheen hij iedereen naar zich nam. „Vertel eens, Henkie, hoe oud ben je al?“

„Ik ben maar zeven.“

„En ik ben over veertien dagen negen,” verkondigde Hugo.

„Zoo, en je zit zeker op school een paar klassen hooger dan Henkie?“ vroeg Greta.

„Ja, twee klassen. Ik maak al werkwoorden.“

„En doordoor weet je ook veel meer dan Henkie en kun je natuurlijk ook het werkwoord „uitgeschelden“ vervolgen: schelden — scheld — geschelden. Henkie zei dat ook wel leeren op zijn tijd. En als hij het eenmaal geleerd heeft, dan maakt hij zulke vergissingen niet meer.“

„Ze ston twee en veertig jongens op,” vervolgde

Honkie, aan de heren uit Klina's tijd denkende. „Zouden de twee heren, die morgen hier komen, ook jongens lusten?" En Honkie loek een beetje angstig bij deze veronderstelling.

„Heeft de juffrouw gezegd, dat de heren die twee en veertig jongens hebben opgezocht?" vroeg Grata.

„Neen Dat heeft de juffrouw niet gezegd. Ze heeft verteld, dat zij de jongens alleen maar hebben dadeligemaakt, verhoord. Dit zei ze," verklaarde Hugo.

„Alleen maar verhoord?... Alsof dat al niet erg gering was! Het maakte de zaak niets later," vond Betay. En Honkie kon niet laten te vragen, of er geen vrouw bestond, dat de heren, die hen zouden komen bezoeken, ook op de straat zonder verschijsen.

„Ik heb gehoord," zei Grata, „dat ze wel een wandeling door de straten zullen doen. Maar ze worden streng vastgehouden aan een ijeren ketting. Wees maar niet bang. Honkie! Ze zullen niet lachen en je dus ook niet pakken."

„Hoe laat komen ze morgen?"

„Ik denk wel heel vroeg. Waarschijnlijk komen ze vanochtend wel aan. Maar ze blijven stil in hun hut, totdat het goed en wel dag is. Dan gaan de mannen er mee rond en laten ze allerlei kansen doen: springen, dansen, en ik weet al niet wat nog meer."

„Dat moet ik zien! Het moet ik zien!" riep Hugo uit. „Dat zal mooi zijn, als ze er maar niet mee beginnen onder schoottijd. Waarom komen ze niet, als het vanmiddag is?"

„Zijn roedreizende heren," vertelde Grata.

„En je begrijpt, dat de mannen niet enkel bijtijde komen zijn in de velden vóór van de velden. Ze trekken met die heren altijd hun kledje te verdienen."

„Als ze dan maar wachten tot ze rijpen," knippte Hugo, en Honkie mit hem.

„Waarschijnlijk doen ze dat wel. Ook ja, ze zullen wel met die herenmakers wachten tot de schalen uit zijn.

„Maar kijk eens, Hetel! De kerk schijnt uit te gaan. Het wordt zoo vol op straat.”

„Ja, dan kunnen we wel vast gaan. Vader en moeder zijn zóó hier.”

Weg gingen de beide vriendinnen. De jongens zouden graag met haar zijn meegegaan, maar daar was toch geen kans op. Zij wisten reeds al te goed, dat Betsy daar niet voor te vinden zou zijn. Zij vroegen het dus ook niet eens.

„Ik ga kijken of vader en moeder haast komen. Ga je mee, Hank?” stelde Hugo voor.

Toen zij op de stoep stonden, zagen zij een dwaan hank van de straat de beide vriendinnen verdwijnen, maar aan den anderen kant van de straat kwamen hun ouders aan. Natuurlijk moesten deze dadelijk de hen thuiskomen het verhaal brengen van de heren. Eerst van die twee, die lang geleden zelfs een vreeslijk strafbeslag hadden gekregen onder die onbegrijpende jongens, die den profaat des Heeren hadden gewild bespotten, en daaronder de twee heren, die weeten dat de straten reeds gaan en het vermaak van de jeugd althans kunnen vinden verrichten.

HOOFDSTUK III.

Malle Driekus.

Toen Hugo en Hankie den volgenden morgen naar school gingen, zagen zij bij het Raadhuis een groepje menschen staan. Deze stonden aandachtig blijken naar een groot roel papier, dat op zij van het gebouw was aangeplakt. Beide jongens liepen er op een draafje heen en drengden tusschen de menschen door, tot zij voorwaarts stonden en zagen toen het volgende:

KEUKEN en JUMBO,

2 gekende leeren,

volgens bekendmaking van twaalf uur tot halftwee en van vier tot vijf uur een wandeling maken door de stad en daarom op de Markt leeren verkwamen voor het geveerd publiek.

„Daar loek je het niet! 't Nieuw niet meenen. Om twaalf en om vier uur!” Hugo knoopt een looker pleiteler Hooke in zijn arm. „We zullen er alles van kunnen zien, heer!”

„Luidig van die baren!” sei Hooke.

„Luidig van hun baas, bedroef je.”

„Als je er maar een denkt, jongen!” vroegde een vrouw, die ook met aandacht het papier gelezen had, diek je het spreke, als je er maar een denkt om de aardige verten hoe te brengen. Een luidig is die baas niet of hij komt elk ongevalik met een onleukakje vuer je mee. En als je niet geeft, dan kijkt bij je lang niet vriendelijk aan.”

„Dat is alke erg,” sei Hugo. „Moeder zal me best een paar ranten geven.”

„Ja, want die baren moeten toch ook eten,” meende Hooke.

„En de baas niet minder,” lachte de vrouw. „Als je dat maar bedenkt.”

„Er zal wel meer dan één baas zijn, nu er niet?” vroeg Hugo aan de vrouw. Hij was graag nog meer hooren van iemand, die er meerel van weten te weten.

„Ja, stellig meer dan één. Minstens een stuk of vier. Al zijn ze een nok getend, die baren, ze wegen toch niet losloopen. 't Zijn en blijven toch altijd welde leeren, en die kan je nooit vertrouwen. Neen, heer, de burgermeester zal het ze wel goed op het hart hebben getrukt, dat er bij anderen heel een paar mannen moeten zijn om ze vast te houden. 't Zijn anders wel een vrede heel werden!”

Ilse en Hester waren niet de eenige jongens, die deze middag en avond bij hen betochten in den streek lozen. Zij hadden ook nog tiental een echten vrienden aan zijnen, met een een paar heer een, die uitgo-

teekend was op een plaatje. Zij waren opgewonden reeds bij het donkerbeeld alleen, dat zij er in een — een twee in werkelijkheid zouden zien. En zij waren de eerste ogenblikken, toen zij ze zagen, stil van ontzetting. Zij wisten niet, dat ze zoo groot waren, dat

zo zulke geweldige geesten hadden, en hun hek als die opening! Ja, nu konden ze wel begrijpen, dat zulke heksen, wanneer ze hun heksen, heel wat kwaad konden kinnen doen.

Maar spoedig richtten zij aan het gezicht van de vreemde diere: gewone en ging de vrouw, die zij eerst gevreesd hadden, wat weg. Zij zeiden wel, dat de mannen, die hen voorhielden, hen geheel in bedwang hadden: en ook dat de ketting, die met een ijzeren band om hun nek bevestigd was, heel dik en zwaar was. Ze zeiden niet een gemakkelijk inkomen, meenden de jongens en nu durften daarom wel wat dichter bij komen.

Op de Markt werd halt gehouden. Een wijde kring vormde zich om de mannen en deren heen. De heil verwanten van de kinderen lagen. De enige diere maakten de gelukke en wonderlijke grinsen op bevel van hun meesters. En een jelle uitbarsting van schaterend gelach stroomde uit de menigte op.

Toen de kunstenaars afstapten was, werden de diere weer door de straten heen geleid en naar hun hek gebracht, gevolgd door den dachten drom van hun schouwers, die zich maar niet gewag verandigen konden aan het ingewone schouwspel.

„O, goed maar, kijk eens!... Daar heb je „millo Dierke“ ook!“ hoorden de jongens op eens roepen.

Millo Dierke was niet recht bij zijn verstand. Hij was noch iemand kwaad doen, hoewel de onharmhartige straatjongen hem dikwijls aldus toegede, dat hij daar wel roien voor hen gehad hebbes. Zijn vriend niterlijk en zijn blutige meesters moesten wel in het oog vallen. Dat was waar. Maar moest hij nu daarom zoo geplaatst worden, dat zijn oude moeder steeds alle moeite deed om hem toch maar in heil te houden? Dat gelukte hem dikwijls, maar niet altijd, vooral niet als de buiten wel ligenden van de hand van. Dit was hij niet te houden.

Toedre Dierke die dag gemerkt had, dat er veel in deen was, had hij zich den ocht dadelijk naar buiten begeven.

onder te lispelen naar meesters togenwerpingen. Arme oude dui! Zij probeerde nog een been vast te houden, maar haar knecht, van te vóór, hadt alomtrent zich gemakkelijk uit haar zwakke handen losgemaakt.

Driekus vloog naar buiten en stongle zich onder de jeulende menigte, die de daren volgde. Hoog stak zijn lange slingselge gestalte boven de menigten uit, en altoos wat hij zag knecht hem en widdre in volk een stuit van opgewondenheid en vrolijkheid, dat hij nog dwazer ging doen dan hij anders deed.

„Driekus kan ook wel dansen!” gilte hij; en toen trachtte hij de lange bewegingen van de heren na te bootsen. Hij maakte de gekste bokkeprongen en liet die vergezeld gaan van de vreemdste geluiden.

De heren waren nu op de plaats bukkor bestemming gekomen. Maar nu kwam er een ander partij aan naar de kistrop: Mahe Driekus!

„Mahe Driekus is ook een heer!”

„Dan kom ook een kelling aan zijn heer!”

„Laten we hem vernemen!”

„We gaan wat met hem vertellen!”

[Dare en andere afstropen mochten afgeschreeuwd door de jongens, die den ongelukkigen man omsingden. Hugo en Haskis waren er ook bij.

Onder de hand had een van de jongens een stok weten te krijgen en begon daarmede al dreigende Driekus te vernederen, welks hij hot de herenleiders had hooren doen. „Wat heeft er een heer?” gilte hij ten laatste.

„Andere gaat het niet. Hoof bij een heer? Dan kan ik hem een goed luten opvangen.” So als om te laten zien, dat het lot nog ten nog niet het laatste was, sloeg hij:

„Vernut, Driekus, je komme van den grond!” So een van dit bevel de noodige knecht hij te rukken, gaf hij hem een klap met zijn stok, die goed aankwam. De arme man liet op een een knecht van zijn heeren, bleef stilstaan en legde zijn been, waarop de slag was overgekomen, al alsoo recht te wijzen.

Dat gaf een vreesde afkleding van prof. en Drinkus vergad zijn plan en begon weer te springen.

„Wie heeft er een touw?“ klinkt het nogmaals uit den mond van den groeten jongen, die Drinkus met zijn stek had geholpen.

„Ik heb er een!“ riep Hugo op eens uit. „Ik heb er een!“ Tegengedrukt haalde hij een touw uit zijn zak. Hij had dit den vorigen dag in de keuken gevonden tusschen pakpapier. Er was dien morgen een pak bezorgd en Goertje de dienstbode had touw en papier mee naar de keuken genomen en het niet dadelijk weggeborgen. Hugo was dol op touw, vooral als het nog zoo mooi nieuw en lang was als dit. Wat was hij nu blij, dat hij het maar dadelijk in zijn zak gestoken had!

Hat kwam nu prechtig te pas.

Hugo trok het touw uit zijn zak, en de jongen had het al van hem afgepakt, nog vóórdat het laatste eindje zijn zak verliet en had.

„Dat is net goed voor Drinkus,“ zei hij. „Kom hier, Drinkus, en sta stil! Dan zullen we eens een manien haer van je maken.“

„Een manie haer,“ grinnikte Drinkus, terwijl hij stil stond en met een oenoeml gezicht toekiek, hoe de jongen hem vasthield.

„’t Blijft vast en je heen: ’t andere om je hals! Zie zoo! Dat zit vast. En nou springen, haer! En brommen ook! Vooruit!“

En de stoet ging weder voort: Drinkus in het midden en al de jongens om hem heen.

„Beer, beer, bruine beer!“ schreeuwden zij. En Hugo en Henk riepen ook mee, een haal als zij konden.

In het oorst deed Drinkus alijn wet er van hem verhoogd werd. Hij daante en sprong en maakte gekke geluiden. Maar eindelijk begon het spelletje hem toch te vervelen. Hij had een paar keer de aansetting van den stek gevoeld en zijn hals en zijn been begonnen pijn te doen door het trekken van het touw. Het

spelletje begon te veranderen in miskenning, want behalve stek en touw was er nog meer, dat hem boezde. De overmoedige jongens trokken hem aan zijn kleunen, gooiden hem met straatvuil; ja, één was er zelfs, die hem telkens een stek trofken zijn voeten stak, omdat hij al een paar keer gevallen was.

Op water was het met zijn vreeslijkheid gedaan. Hij werd hem en hopen te schelden, hoegena hij afwieselde met een gelach, dat veel had van het janken van een

kind. Hij lachte daarbij zijn vrees en dreigde de knopen daarvan.

Maar dat verhoefde slechts de pret.

„Nou is't er een schik hier! Maar't er is breukten!
 Daar't er nog veel! Daar't er nog veel!”

Die knopen waren dus een van de ongelukken van stonddelen hem, en deze geschiedte daarvoor hem langer het meer van stek. De jongens hadden hem wel eens meer geplengd, maar toch niet met een steek. De meesters of het veel te hem. Helpden toch hij veel of er niemand was, die hem boezden hem. Maar er was niemand. Hij zag geen enkel meelidend gezicht, geen enkele helpende hand. Toen trachtte hij niet

te ontdoen van zijn kwelgeesten door boos en heftig om zich heen te slaan en te trappen. De angst en de drift maakten hem radeloos; en de jongen, die het touw vasthield, had groote moeite om het vast te blijven houden.

„Laat me los! Laat me dadelijk los! Ik zal jullie allemaal je beenen stukslaan, als je me.... als je me.... niet dadelijk loslaat!” gilde hij; en hij rukte daarbij op eens zóó geweldig aan het touw, dat dit plotseling losschoot uit de handen van den knaap. Driekus kreeg daardoor een schok en kon zijn evenwicht niet bewaren. Met een smak tuimelde hij omver en kwam leelijk terecht; met zijn hoofd juist tegen den scherpen kant van een stoep. Versuft bleef hij liggen; en toen verstomden voor een oogenblik het gejuich en geschreeuw van de jongens.

„Hij heeft zich pijn gedaan!”

„Hij bloedt!”

„Kijk, zijn hoofd is stuk!”

„Driekus, sta op!”

Maar Driekus stond niet op.

En toen de jongens dat zagen, werden zij bevreesd. De belhamels zetten het op een loopen. Er kon wel eens wat voor hen opzitten, als de politie er bij kwam.

Hugo en Henkie liepen niet weg. Zij waren te erg verschrikt. Driekus bleef zoo stil liggen. En Hugo's touw zat nog om zijn hals en om zijn been. Ze wisten niet wat ze moesten doen.

Maar terwijl zij daar zoo stonden, verscheen aan den hoek van de straat de gebogen gestalte van een oude vrouw. Zij liep zoo snel als haar oude beenen haar toelieten.

Driekus' moeder was door onrust gedreven haar huis uitgelopen. 't Was niet vertrouwd, als Driekus met zoo'n drukte op straat was. En daar had je het nu al!.... Daar lag hij!.... Och, och, was ze ook maar wat sterker, zoodat ze in staat was geweest om hem

hinnen te houden. Maar daar behoefde ze nu niet meer aan te beginnen. Hij was haar de baan, wanneer het er op aankwam.

„Wah.... wat is er gebeurd...? Wah.... wat hebben ze je gedaan...? Mijn arme jongen!... Hebben ze je veel geknagd?...? Hebben ze je tegen den grond geworpen?...? Hebben ze je...?“

„Nu ontdekke zij het leeuw.“

„O, die stiekme, stiekme jongens, om zoo'n armen stekkerd, die geen poging knaagd doet, een leeuw om zijn hals te vinden, stout.... stout bij een leeuw wie.... En leeuw dan half te meppen.... en hem tegen de staad te gooien en.... en hem een pak in zijn heult te slaan.... Stiekme jongens...! Stiekme jongens...! Jullie moet afkruisen.... afkruisen!....“

Zij stakke lijn van wrede, de arme moeder. En zij kon niet verder spreken, en zij haar ongelukkigen een niet terugwand.

Hugo en Henkie stonden dat alles maar opkruisden aan te zien, drom, niet moeder! Arme Driekes! Op kneden er verward, een gekant om niet te doen, en het leeuw van Hugo's leeuw.... Afg had het gegeven om Driekes er mee te laten vinden. Zoo het waar zij, dat het hem geworgt had, vrede zijn moeder gracht had?

Gelukkig! Er kwamen een paar minuten aan. Het lieven den ongelukkigen Driekes van den grond op. De jongens zijden, dat hij weer op zijn heulen stond. Hij was dan gelukkig niet gewond. Het leeuw van den niet met zoo stijl om zijn hals en was gelukkig niet met een heu, maar met een paar knopen bevestigd. Doeb hij had een pak in zijn heult. Het bloed lag er uit lange zijn blanke maag. Het was een naar gezicht, vonden Hugo en Henkie. Zij zagen het altijd nog veler zich, ook toen zij weer thuis waren gekomen. En vanda, toen zij maar het gingen, konden zij de vraag niet antwoorden: „Wat zou het nu met Driekes zijn?“

HOOFDSTUK IV.

De beer is los!

Hugo en Henkie sliepen samen op een aardig zolderkamertje. Het had een prettig zonnig uitzicht over de tuinen van de buren. Er was een ruime bedstede, waarin de beide broertjes sliepen. De deuren van die bedstede moesten altijd wijd open blijven staan, anders zou het te bedompt voor hen zijn, zeide hun moeder. Maar ook al had zij dat niet bevolen, zoo zouden de jongens de deuren toch niet hebben dichtgedaan. Het was immers veel te prettig om van uit hun bed naar buiten te kunnen zien, als het nog niet heeltemaal donker was. De lucht kon 's avonds zoo mooi zijn, als de zon pas ondergegaan was en de wolkjes nog rood gekleurd waren, en als de toppen van de boomen door datzelfde licht verguld werden. Ook de deur van het kamertje liet moeder of Betay, wanneer een van beiden de jongens toegedekt en nog een praatje met hen gemaakt had, altijd openstaan. Dat vonden de jongens erg gezellig, vooral wanneer, zooals nu, de dagen korter werden en het reeds schemerdonker was bij hun naar bed gaan.

Zij hadden dien dag zooveel gezien en beleefd en waren dus niet gauw uitgepraat dezen avond. Na vier uur hadden de heren weer een wandeling gemaakt door de straten en weer op de Markt hun kunsten verricht; en hoewel zij het voorval met Drickus nog niet waren vergeten, toch waren de jongens op dat oogenblik het meest vervuld van hetgeen zij nog zoo kort geleden van de heren gezien hadden.

„Moeder,” vertelde Henkie, „ze dansten op hun achterste pooten, recht overeind, en ze hielden met hun voorste pooten een stok vast.”

„En ze gingen niet weer gewoon op hun vier pooten loopen, vóórdat de man zei, dat het mocht,” zei Hugo.

„En ze deden in het geheel geen kwaad. Ze heten niemand,” vervolgde Henkie.

„Ja, maar dat kwam daar dan sterken ketting an mak omdat ze bang waren voor hun baas,” legde Hugo uit. „Ze hadden nog groote handen en een vreeslijken bek. Als ze los waren, zouden ze dan geen kwaad doen, Moeder?”

„Ja, dat denk ik wel. Een beer is en blijft een beer, al is hij ook getemd, en hij is niet anders dan een verheurend diër,” antwoordde Moeder.

„Zouden deze beren not nog kwaad zijn, als zij los kwamen, als de haren van Ellen?” vroeg Henkie. „Zouden ze niet een's hoop jongen kunnen verheuren, Moeder?” En de kleine pragen rilde bij deze gedachten.

„Ik zou het wel denken. Maar, lieve jongen, daar behoeft je en heb niet bang voor te zijn. Je begrijpt wel, dat ze in een goed gesloten hek slapen, en dat de ketting sterfzig vastgemaakt wordt. De meesters zullen wel ter dage op ze passen. Gelooft dat gewis. Droom maar niet van de haren, jongens! Anders kom je wel een wakker schrikken. Vacht, jongens! Wel te rusten!” riep Moeder. Terwijl zij het laatste riepde. „Sleep lekker! Vergeet de haren maar, hoor!”

Maar dat was gemakkelijker gezegd dan gedaan. De beren vergaten....? Wel, ze konden haast over niets anders denken en spraken dan over de beren en.... over Driskus en zijn vete moeder. Wistlijk echter werden hun stemmen zachter. De slaap kreeg de overhand. Hugo zelfs gaf al geen antwoord meer, en als het niet met haren gesteld was, dan moest Henkie vast wel opmaken met praten, en vielen ook zijn oogen spoedig dicht. Maar wel Hugo de wakke was, viel bij 'e eerste dierlijke nog eerder in slaap dan Henkie. Omk en was dat weder het geval. Toen Henkie ontgemerkt had, konde hij zich maar dadelijk om en drakte zijn hoofd wat dieper in zijn kussen.

Maar wat was dat....? Een vreemd geluid....

Voortstappen op de trap, maar niet de welbekende voetschappen van zijn moeder of van Hedy. Nee, dit was een heel ander geluid. Ze klanken zwaar en het was alsof een glomp groot lichaam telkens tegen den overloopende.

Wat kon dat zijn? Heelke richtte zich op de spitste zijde heen. Ja, hij hoorde het duidelijk. Het geluid kwam steeds dichtbij. Hij merkte zijn hoofd tussen zijn slaapplaats steken, om te kijken wat het er op den valder geluude. De deur van het kamertje was vlak naast de bedstede. Steedsdijng gluurde hij door de deur om te zien, wie al wat daar aankwam. Het begon steeds donker te worden, maar het was nog licht genoeg om de voorwerpen te kunnen onderscheiden. Daar zag hij het zijn eerste ontmoeting een lag groot die boven aan de trap verscheen.

„Dat was dat kon niet anders dat was Huin of Jansje, één van de twee boren.

„Hug! o Hug! De beer de beer is los! Daar daar”

De groot deed Hugo uit zijn eerste lichte sluimering geheel ontwaak. Verschrikt „loag ook hij overeind.

„De beer is los! Hij is de trap al op. Daar komt hij van!” En in zijn hevigen angst deed de kleine jongen het beste, wat hij doen kon. Hij trok de deuren van de bedstede snel dicht en sloot ze met den wervel.

Hugo had ook het diep met aankomen. Hij was op een kluis wachte. „Ja,” fluisterde hij, „dat is de deuren dicht houden. Nid, Hanneke, schroom niet. Hij zag ons niet hooren. Als hij niet merkt, dat wij er zijn, dan gaat hij misschien wel weer naar beneden.

„Maar hij heeft mij al gehoord, Hug!” En Heelke knikte heel machig te spreken „Hij weet al, dat we hier zijn En, o Hug, als hij naar beneden gaat, dan dan wil hij Hooper op of Hela. O, Hug, wat moeten we beginnen?”

„Tsch stil op, doodstil!” gehoord het oudere broertje.

„De beer is lost.... Hij is de trap al op. blz. 22

„Mischien ziet hij beneden niemand en loopt weer zot weg. Hij heeft nou immers nog niemand opgevoelen!”

„Hoor!.... hoor....” fluisterde Henkie in dootsnagel, terwijl hij van hoofd tot voeten bewaakte. Doodstilte verrees de kinderen en de zware voetstappen van het groote dier. Het was op een hamertje, en zij konden zelfs zijn gewond vlak bij hen hooren. Het verspeelde niets gods.

„Zou hij ons ruiken, Haug?”

„Né, né maar, Henk!”

Het was een vreemd oogenblik voor die beide jongens in die donkere kelders. Dicht tegen elkander aangekrukt stonden zij daar in hevigen angst, ieder met één hand den wervel vasthoudende.

„Zou het zijn, Haug! omdat we.... omdat we Drickus hebben geknagd? ’t Is hebben en toch niet aan meegelen!” vroeg Henkie flitsend.

„Né niet van erg. Maar de je heb mijn touw nog niet gegeven. En daar hebben ze hem mee vastgehouden. En daardoor is hij nu erg gebaiten,” gaf Hugo eveneens flitsend een antwoord.

„Hij viel een beetje en hij bloedde zoo erg en zijn wondt was een heet. Wat riep ze ook weer?”

„Rechte jongens!”... O ja, Haug. ’t is om Drickus, dat de heer gekomen is. Toen de jongen Elua hadden uitgehaald.... gescheiden, kwamen de heren hen verhooren en nu zoeken ze hen ook. O Haug!”....

En nu storiger klonde de kleine jongen zich aan zijn broertje vast.

„Drickus is geen profeet,” ging Henkie, steeds flitsend, voort. „Maar je mag iemand plagen, niemand,” zegt Moeder. „Je moet lief zijn voor de ongelukkige menschen. En wij hebben weggedaan. En daar is nou de heer!”

„Ja, ’t was leed, en de heer is er. Maar wat je wilt, Henkie! Laten we vragen of de Heer Hoer het ons vragen wil, dat we Drickus geknagd hebben.

Laten we vragen of Hij den beer weer weg wil sturen. God kan alles. Als als we dan betoven dat we het nooit meer zullen doen, en dat we morgen naar Driskus toe zullen gaan en het zullen zijn voor hem. . . . De lieve Heer zal wel luisteren en ons welig helpen."

"Ja, laten we dat doen." En er kloek weer hoop in Henkie's angstige stem. "De lieve Heer wil altijd vergeven."

"Ja, altijd."

"En Hij kan ook maken dat de beer weggaat, zonder iemand op te eten."

"Ja, Hij kan alles, alles. Laten we het Hem gauw vragen, gauw!"

"Lieve Heer; ooh, lieve Heer!" smeekte Henkie, "we hebben erij dat we Driskus gepijnigd hebben. Wil U het ons vergeven?"

"En wil U maken dat de beer ons niet verscheurt," vervolgde Hugo. "Laat hij weggaan, als het U belieft. We zijn zoo erg bang voor den beer. Als U hem weg laat gaan, zullen we morgen naar Driskus gaan en zeggen, dat we hem nooit meer zullen pijnigen."

"En we zullen hem wat geven," herhaalde Henkie.

"Ja, dat zullen we," stemde Hugo in.

"Ooh, lieve Heer! help ons toch en laat Vader en Moeder en Betsy en niemand honden opgegeten worden, als U hem vergijft."

Deze gebeden en beloften werden luisternad, en afgebroken door grinnen, uitgesproken in de donkere kelders. En de beide jongens vertaarden bij eenzelfde en hun beloften met de eerste klom. Zoo tot den hemelachen Vader te vragen spreken, was voor hen de eerste troost in hun angst, die nog steeds klom, omdat zij nog onghewijfd de zware verantwoordings van het geroep die in hun kelderde beloften. Het klonk af zelfs een glimlach met lachenden, hoe zij dachtig vermanen, hoe de onghewijfd klonker met zijn pieren lange de deur van het sterpplaatte gloor. Het schree

hem toe, alsof hij gehooren wilde den knop om te draaien om zoo bij hem te komen. De nagels van zijn breede klauwen schraapten tegen het hout. De beide knaagjiss waanden zich reeds verloren. Het monster was zoo sterk. Hij had hem zeker gehoord en begreep hem als zijn prooi. Zou hij niet met één slag van zijn poot den knop van de deur kunnen ontdraaien, ook al hielden zij van binnen den wervel ook nog een goed toel? En dan.... dan zou het met hem even zoo gaan als met de ongelukkige kinderen te Roth-El.

„O, lieve heer! als hij ons toch verschuuten moet, wil U ons dan altes ingeven, en zeggen we dan bij U in den hemel komen?“ kermde Hugo, en Henk gaf een gil. Het hielp nu toch niet meer om stil te zijn. Het dier had hen immers ontdekt!

„Dus.... op een: het geluid van stemmen beneden. Moeder stam en Rakey's stam en ook een vreemde manneken.“

De kinderen hielden den adem in. Wat zou er nu gebeuren? Was de burchvader gekomen om zijn ont-snepsten door te zoeken en terug te halen?

„Sultan!.... Sultan!“.... riep de vreemde stem. „Waar zit je toch?“ En toen ongeduldig en driftig: „Altijd loopt dat dier overal rond en op de gekste plaatsen. Hij denkt dat hij maar overal komen mag. Komen!“

Na blonk op het kamertje een luid gebul: ook weer het geluid van voetstappen, maar nu niet laag en schou-felend. Nieuw, in een vrolijk en haastigen galop reeds de vreemde bezoeker den zolder over, de trap af. Beneden werd hij begroet door het geroep van zijn meester: „Eh, zoo, ben je daar? Waar heb je gewist? Waar ben je geweest? Oedougende hond! Wanneer zal je die vrijpostige manneken addeeren?“

„Lich was geest heer! Het was maar een hond!“ riep Hugo ontschuldig verlicht. En hij wierp de deur van de bedstede open.

„Het was geen beer!” herhaalde Henkie. „We werden niet verscheurd.”

De angst en de spanning, waarin de beide jongens hadden verkeerd, hadden hen toch te veel aangegrepen dat het zij nu zoo op zoms rustig klonde geen dagen. Toen onder luid geblaf Sultans met zijn moeder hertrrokken was, slopen Hugo en Henkie de trap af en verscheenen met bleken gezichten en geheel ontdaan in de huiskamer.

„Is hij bij jullie gekomen? Hoe is er zoo erg van geschrokken?” vroeg hun moeder. „Hadden we er maar op gelet, dat mijnheer Beaten, die Vader kwam spreken, zijn hond mee naar binnen had genomen. Ik was in de vaste veronderstelling dat hij buiten was geblaven. Had jij hem gezien, Betay?”

„Ik heb op het heele dier niet gelet,” antwoordde Betay.

„Had ik er maar erg in gehad! Arme jongens! Ben je er zóó erg van ontdaan? 't Is ook wel te begrijpen. 't Is ook een geweldige diër, die Sultan van mijnheer Beaten.”

„We dachten dat het de beer was,” zei Henkie angstig bevende.

„En dat hij ons kwam opeten, omdat we vannmiddag Driekus gepinagd hadden,” vervolgde Hugo.

„Het is de jongen in Beth-el.”

„Maar we zullen er nooit meer aan mee doen.”

„Hoeft niet! We zullen altijd lief voor hem zijn. En ik zal hem nooit meer afschelden voor „Stille Draker”, of voor „Beer, beer, beer!”

„En ik zal de jongens op dat hop eland, als ze 't weer durven wagen!” riep Hugo.

„We hebben 't beloofd, beloofd aan den Heeren Heer, dat we hem nooit meer zullen plagen, en dat we hem wat zinnen geen brengen. We hebben het beloofd,” herhaalde Henkie.

„Dan moet je het ook zeker dóen, mijn jongen,” sprak zijn moeder. „'t Zou vreeselijk zijn, God iets te belevens en het dan op te laten.”

„Hij heeft naar ons geluisterd,” zei Henk's eerbiedig. Daar was hij doordrongen van de heerlijkheid waarheid, dat hij hem en Hugo gehoord en nageerd had, toen zij om redding smekten in de donkere hofstede. Hoe verlicht werden zij alth; wat een gevoel van bevrijding was over hen gekomen, toen de heer een hand bleek te zijn! Maar het was toch een verhooring geweest van hun nooden. God had hen gered uit hun angst en benauwdheid.

HOOFDSTUK V.

Hoe zij hun belofte vervulden.

„Wat zullen we nu ondernemen, Hugo?” vroeg Henk's. Hij stond niet een oogenblik in persoonlijk gebedt voor zijn speigelscheide en beschouwde een voor een al zijn beloften. „Wat gaat zij?”

„Ik heb al een gebedt aan mijn kinderen en een mijn he. Maar ik weet niet, wat hij gestig vindt. Ik was maar dat ik weet, wat hij het liefst had?”

Daar was ook een moeilijke vraag. Zij wisten er geen antwoord op te geven. „Ik wil hem wel kinderen of een tal geven,” begon Henk's weer. „maar wat hij wel een kinderen of talen? Hij is toch al een goede man en goede mannen door dat niet meer.”

„Hij is wel groot, Henk's,” antwoorde Hugo. „maar je weet wel, dat hij niet is toonde een geboden man. Misschien heeft hij nog wel een opzien, met alle wij. Maar ik weet het niet. Ik was hem nog wel een boek willen geven. Maar ik geef niet, dat hij leuen kan. O nee, zeker niet. Ik wil het je nu aan een boek met einde verhalen, als je niet leuen kan!”

Henk's rustte zich een einde rust. „We moeten Drinken

was geven. "We wonden," vertelde hij, "We hebben het laatste van den Heeren Heer beleefd. En dan mag je het toch niet laten."

"Natuurlijk niet. We wonden onze laatste handen. Ik heb daar een teken van gekocht. Hoe was het ook waar? O ja, ik weet het al weer: „Ik zal den Heere mijn geloofte betalen, en in de tegenwoordigheid van al Zijn volk." Want je wilt, Henkie! laten we het aan Moeder gaan vragen. Moeder weet altijd raad."

Daarop gingen beiden naar hun moeder toe.

"Moeder, wat moeten we nu toch aan Dierikje gaan brengen? Wat is er nu te verdienen?" vroeg Hugo.

"We weten maar niets te bedenken," zei Henkie met een zucht. "We hebben maar wat al heel veel aangetrokken. Maar we vinden niets, dat Dierikje prettig zou kunnen vinden. Zou Dierikje geven om kerkker, een led, een boek, een bal?"

"Of we een verfrisco, blokken?" zonde Hugo af. "En het zal niet kunnen we niet."

"En dat willen we ook niet. Als je toch iets aan God betaald hebt!... O Moeder!" riep Henkie. "t'was toch zoo vreemd. We dachten dat het een heer was. We dachten het zeker. Het was toch zoo gek, dat dat het de heer van ongeveer Dierikje maar was."

"Het zal wel dus! Het was best te begrijpen, dat je in het donker Ruiten voor den heer aanzag; en dat je wat erg in den angst gezeten hebt. Er staat in den Bijbel een teken, en deze is aan jullie vervuld."

De jongens keken nu moeder in afwachting aan. En Moeder vervolgde: "Ik riep dan Heere aan in al mijn benauwdheid en Hij heeft mij uit al mijn angst en vrezen gered." Is het nu ook niet met jullie gedaan?"

"Ja, nu is het gedaan," stonden beiden jongens toe. En Hugo dacht dat in den Bijbel teksten waren te vinden voor alle mogelijke omstandigheden; en hij was nieuwsgierig om te weten of er ook raad in te vinden

zou zijn voor het moeilijke geval, waarin zij thans verkeerden. Neen, dat zou zeker niet. En hij begon weer te denken aan al zijn bezittingen en welke daarvan het meest geschikt en het meest welkom zouden zijn aan Driekus.

„Een verfdooe, Moeder! wat denkt u van mijn verfdooe? Zou Driekus daar geen plezier in hebben?” vroeg Hugo.

„Wou je Driekus een verfdooe geven?” klonk het op eens lachend. „Dat is weer iets voor Huug. Wat zou hij zich aardig toetakelen, als hij met een verfdooe en een penseel aan den gang ging!”

Betsy was ongemerkt binnaangekomen en had Hugo's laatste woorden gehoord. Haar aanmerking wekte als gewoonlijk zijn drift weer op.

„Houd jij je er nu maar buiten!” riep hij boos. „Je weet niet eens, waar we het over hebben.”

„Ik geloof toch dat ik je heel duidelijk hoorde zeggen, dat je Driekus een verfdooe wou geven.”

„Neen, dat wilde Huug niet. Hij praatte er maar eens over met Moeder. We weten nog volstrekt niet, wat we Driekus geven zullen,” lichtte Henkie toe. En zijn zachte stem bracht Betsy tot zwijgen en deed ook Hugo besluiten om niets meer tot zijn zuster te zeggen, voordat eerst Moeders raad gehoord was.

„Ik geloof dat ik wat weet,” sprak mevrouw Van Oosten eindelijk. „Dat is te zeggen: nog niet dadelijk een presentje, maar het middel om te weten te komen, wat het wezen zal. Hoe zou jullie het vinden, als wij van middag na schooltijd met ons drietjoe naar Driekus toegingen? Dan konden we in de eerste plaats eens kijken, hoe het met hem gaat; en vervolgens kunnen wij aan zijn moeder vragen, wat hij graag zou willen hebben. Hoe vind je dat plan?”

„O Moeder, wat hebt u dat mooi verzonnen!” riep Henkie uit.

„Maar zijn moeder was zoo vreeselijk boos,” bracht

Hugo is het midden. „Ze zal een weggagen. Als u het gewiss hadt....”

„Ja maar, als onze moeder er nu bij is, dan zal ze ons toch niet weggagen,” meende Hunkie.

„Ja, dat schiedt. Anders zou ze een, denk ik, zeker niet laten laten komen. U hadt haar eens moeten hooren schelden, Moeder! Ze kan wel een denken, dat we kwamen om Driekus weer kwad te doen.”

„Ja, maar als ze Moeder viel, zal ze dat niet meer denken; wel, Moeder?”

„Nem, heer! dat zal wel schikken,” hemoedigde hun moeder. „Als ze maar weet waarvoor wij komen, dan zal ze niet meer boos zijn. Arme stakkerd! Ze heeft een moeilijk leven op haar oude dag met zo’n ongelukkig jongen!”

„Za zal het prettig vinden!” riep Hunkie, die het plan hoe langer hoe aantrekkelijker vond. Die lieve Moeder wist toch altijd raad.

HOOFDSTUK VI.

Bij Driekus' moeder.

Toen de jongens dicht bij het huis kwamen, waar Driekus woonde, begonnen zij wat langzamer te loopen. Ze zagen er tegen op om daar binnen te gaan. Om Driekus zelf niet moeër, maar om de oude vrouw, die zij den vorigen dag zoo boos hadden gezien. Zij verlangden volstrekt niet haar te ontmoeten. Ze zielden het achter gesa van beiden, maar bleven op een verbodigen afstand aan de deur staan, toen hun moeder die opende.

Een klein portaaltsje en daar was wêér een deur.

Mevrouw Van Oosten klopte aan en een harde vrouwenstem riep: „Hinnen!”

„Kom, Hago; kom, Henkie!” moedigde hun moeder hen aan. En langzaam volgden de jongens, en met kloppende harten traden zij binnen.

„We komen sans kijken, vrouwtje!” sprak mevrouw Van Oosten, „hoe uw zoon het maakt. U heeft gisteren een ongeluk gekregen, heb ik gehoord. Het is toch niet erg met hem?”

„Een ongeluk gekregen? Ja zeker! Dat heeft hij. Ee dat is ook geen wonder,” klonk het aanwerig. „Zoolang er jongens in de wereld sijn, en die zullen er wel altijd blijven” — en bij deze woorden wierp zij een onheilspellenden blik op de beide knapen — „zoolang er jongens in de wereld sijn, kan die arme stumpard nooit op straat komen, of hij loopt alle kans om te vurengelukkig en dood bij me thuis gebracht te worden. Op straat te loopen, dat is neg het eenige gemot, dat hij heeft; en ik zou hem dat gemot ook graag gunnen, maar zelf kan ik niet met hem mee gaan, en daarom moet hij maar in huis blijven. In hen zelf ook maar

een schreeuw. De heer viel op de straat niet vinden. Ik heb veel en stijf en slecht ter been. Neen, de heer niet met hem meekomen. Waarom komeu er twee niet met vrie laten, mijn armen Drikkas, die nog nooit een weg kende naar gidsen? Is er een jongen, wie mijn ongewone bloed niet e'n straatje in den weg heeft geleid? Waarom komeu er dan drie stiekem nog zijn wege geest, dat hij in zijn leven heeft? Het is alleen om die slechte jongens, dat hij nooit naar buiten kan gaan."

"Dat weten de jongens niet en dat begrijpen ze ook niet," leide mevrouw Van Ouden den straat van woorden af. „Als ze dat goed begrijpen, dan zouden ze hem wel met rust laten. Dat geloof ik zeker."

Ongelukkig bleef de oude vrouw haar beschikter aan. Zij was er weer wat tegen in te komen, maar daarvoor werd haar geen gelegenheid gelaten. Want mevrouw Van Ouden verzagde: „Wel waar! 't is geen heere opzet van hem. Ze denken niet gewone en hij wat ze doen. Dat is wel verheerd, maar toch niet met heere en slecht, als u denkt. Maar heere, vertel me nu eens, hoe het met hem is."

„Hij is heelde beschikterkenen, met zijn hoofd tegen den scherpen kant van een steen," antwoordde Drikkas' moeder. En haar stem bleef nu een beetje minder knorrig dan in het begin. „Kom u maar eens kijken. Hij ligt hier in de hoekste. Hij slaapt anders altijd op zolder: maar nu hij er toe slecht aan toe is, heb ik geen rust of slaap, als ik niet vlak bij hem ben, en daarom heb ik hem maar in mijn eigen bed gelegd. Ik ben van nacht maar opgebleven."

„Hent u den heere nooit met een heere gewent?"

„Neen!.... Ook. Drikkas lag toe te komen en te klagen, dat er toch van slapen niets kwam aan. In den nacht werd hij een beetje stiller, en toen heb ik op mijn stoel nog even ingedrukt. Maar niet lang. De was veel te ongemak en ik schrok datgeest wakker. Toen

in meer kom ging kijken, lag hij te beven en te rillen. Hij had het zoo koud, zei hij. Och, hij is ook heeltemaal van streek."

"Zou hij ook mischien wat koortslag zijn geweest?" vroeg mevrouw Van Oosten. "Zó koud is het toch nog niet, dat je 'waarschijnlijk' van rillen moet."

"Nou, dat zeg ik ook. 'Zal van des winter ize mischien nog wel heel wat ergel worden. Maar hij kan het wel koud gehad hebben van de narigheid en van de zenuwen. Want, ziet u, al is hij niet als een ander, daarom heeft hij toch nog wel zenuwen. En gevoel heeft hij ook. Nou, maar toen hij zoo klaagde over de kou, toen heb ik zijn jas over hem heengetrokken en mijn eigen doek, en toen is hij weer gesnerden. En nou is hij wat rustiger, kijk maar!"

Ja, Driekus schree te slapen, maar toch niet vast. Hij werd oomsche wakker, toen zijn moeder het gordijn van zijn rugstoof. Hij deed even zijn oogen open, maar deed ze weer dadelijk en toen mompelde hij: „Ik wil geen beer meer zijn. Ik wil niet dansen. Ik wil niet brommen. En dat touw weg.... Doe het weg.... En ga julle allemaal weg.... Mijn hoofd doet pijn... Ik wil geen beer meer zijn... Neen... neen...." En zyn stem werd hoe langer hoe zachter, en eindigde eindelijk het al hij weer in een ernstigen slaap was gevallen.

Wat zag de arme man er akelig uit! Hij had toch nooit een aantrekkelijk uiterlijk gehad. Maar nu zag hij zoo bleek, zoo erg bleek.

Hugo en Hankie hadden al berouw gehad over hun meeduen van gisteren. Maar nu... nu zij den ongelukkigen man daar zoo ziek en zwak zagen liggen, nu werd hun berouw nog veel grooter. Zij begrepen daarbij ook heel goed, dat hun mooiste en liefste speelgoed geen vergoeding en geen vtrichting in het lijden van Driekus zoo kunnen geven.

De beide jeugens liepen, toen het bezoek afgeleespee

was en zij weder op straat waren gekomen, een poosje al rustig hun moeder wacht. Maar eindelijk moesten zij beide lachdruven aan hetgeen in hun hart omging.

„Ik geloof niet, dat hij bij al zijn veel bridders, of met een tal, een vertoon of een lotel" alsp Hugo vanhopen zit.

„Hij zal de bestendige wettige erfgaaf," stelde Henkie in. „Ik geloof, dat hij er niet even naar kijkt uit."

„Ja, jongens!" antwoordde hun moeder, „ik loop er ook al over te denken, want we Drickus eenen ruwe aanpak kunnen helpen. Ik heb al wat beocht ook. Ik zal hem de eerste dagen telkens wat leuten brengen, dat hem goed zal doen: een beetje asjp, een puddingje, of een ijsje."

„En ja, dat moet u doen!" alsp Henkie verbeugde.

„Maar dat geeft u hem dan. Maar ik ook wil hem iets geven, iets van myself," wierp Hugo tegen. „Ik zou maar, dat ik iets wist."

„Iets van je zelf? Ja, jongenlief, daar moet ik eens over denken, ik begrijp best, dat je dat wilt."

Langzaam liep het drietal verder. Toen op eens boorde Hugo zijn moeder zeggen: „Ik geloof, dat ik watgeode weet."

„Wat dan, Moeder? Zeg het gauw! Wat zou ik toch bij zijn, als ik Drickus helpen kan? Ik wou maar dat ik rijk was, en dat ik alles voor hem konpen kon wat hij hebben wilde."

„Ja, konneft voltrekt niet rijk te zijn en iemand van geroep te doen. Het zou al heel naar zijn, als dat kon was. Seem, jongenlief, we kunnen gelukkig dikwijls gewone help na liefde bereijzen onder rijkdom. Ik weet iets, dat ja aan Drickus geven kan en waaraan hij veel hebben zal. Het zal je geen kosten kosten, maar.... je zelf je zelf alleen moeten overwinnen; en je weet wel: je zelf te overwinnen kost dikwijls meer moeite dan een zak met geld om al te stalen. En wat het mogelijk is van dezen strijd, Hugo! dat is: dat joden

niet een keer een meeten strijden, maar Iederen dag." "Iederen dag . . . ?" Hugo keek verwonderd en Henkie sloot zijn mond.

"Ja, iederen dag. Of laat ik liever zeggen: iederen avond. Bedenk eens, wat heb ik laatst voor je moeten kopen?"

Hugo dacht aan het nieuwe pak, dat hij nog niet zoo heel lang geleden gekregen had: een nieuw pak, nieuwe laarzen, een nieuwe wand. Henkie had hem heel veel voor hem. Wat kon dat alles met Drickus te maken hebben? Maar het was late voor den avond . . . een bed Hij was er . . . : een dekens? "Bedekken is een deken?"

"Ja, dat heet ik. Kijk, Hugo! als je nu het vaste plan maakt, om, voordat je gaat slapen de dekens nog eerst eens netjes en gelijk voor je en Henkie even te leggen, wanneer ze in de war zijn gevallen"

"Dat zijn ze altijd, vast iedere avond," versterkte Henkie, die steeds de lijdende partij was geweest.

"Nu, als je dat dan doen wilt, Hugo! al kan je ook nog een slaperig, dan kan Drickus een van je dekens krijgen, want je kunt gemakkelijk met je handen onder de groote dekens toegedekt worden. Die nieuwe dekens was heel niet noodig geweest. Ik had hem in 't geheel niet behoeven te kaufen. Zou je niet denken, dat Drickus daar heel wat meer aan heeft dan aan knikkers, een tol of een verkleed? Zeg je wel hoe dat en verkleeden de dekens waren, die op zijn bed lagen? Omme wien, dat hij het 's nachts koud heeft. Ik geloof vast, dat hij heel veel aan een deken zal hebben en ook dat zijn moeder erg blij zal zijn, als hij er een krijgt. Nu, jongens, wat zeg jullie er van? Het hangt van jullie af, of Drickus er een krijgt. Als ik elst vast, niet heel vast vertrouwen kan, dat er 's avonds nooit meer gekibbel om is, dan krijgt Drickus hem niet."

"Ik wil wel," begon Henkie, "maar Hugo . . . als Hugo het maar niet vergeet. Hij valt 's avonds ook maar

is eens in slaap, Moeder! zóó maar in een. Twee wil hij geen woord meer zeggen en dan luistert hij niet meer naar me, al was ik nog zoo hard. Dan kan ik hem niet meer wakker krijgen."

"Ik kan toch niet helpen, als ik in slaap val," bracht Hugo tegen deze beschuldiging in het midden. „Ik heb soms zoo'n onverschilligen slaap, dat ik niet wakker kan blijven. Dan weet ik niet meer wat er gebeurt, en dan merk ik niet eens, dat Henkle niets van het dek heeft. Ik doe het niet expres, weet."

"Dat geloof ik wel, Huug! Ik kan ook niet van je denken dat je expres de deken van je broertje soude aftrekken. Ik geloof ook niet van je, dat je expres Driekus geplaatst hebt."

"Dat heb ik ook niet. Het was zoo'n grappig gezicht, toen Driekus zoo gek deed. Als ik geweten had, dat hij.... dat hij...."

"Dat hij er zoo naar aan toe was om zijn geweten, dan zou je niet meegedaan hebben, wat? En ook niet je touw gegeven hebben. Je hebt er niet goed bij nagedacht. En als je 's avonds in je bed nog wat aan het weelen raakt, dan denk je bij het in slaap vallen er ook niet aan, dat Henkle anders ook ligt. Maar als je nu eens goed je best wilt doen om, voordat die erg in slaap komt, een oogenblikje er aan te denken of Henkle ook wel warm ligt, dan, Huug.... dan kan je Driekus blij maken met een dekken en.... dan zou je ook zijn moeder minstens plezier daarmee doen, dat zij je vriendelijke dankt."

"Ja wil het probeeren, Moeder! Ik wil er mijn best voor doen," belooft Hugo. Blijdschap voor Driekus en een vriendelijke gezicht van diens moeder, als hij dat hun voornemen met iedereen avond een oogenblikje ingewend van zijn kant. Ja, dan had hij dat er graag wel over.

"Ik wil je helpen, Huug! Ik weet een prachtig middel-tje, als je alleen maar even, even naar mij luisteren

„Wilt, voordat de sleep komt,” zei Henkie. „Hij wist, hij moest, nog later dan zijn moeder, hoe plotseling Hugo in slaap kon vallen. „Ik weet zoo iets goede, waardoor je nog eens wakker kunt blijven en de deken recht trekken. Het is een tekst. Een ik pas op de Zondagschool geleerd heb. Hm. Nu als ik dien opzeg, dan zal je dadelijk aan Driekus denken.”

„Een tekst?” vroeg Hugo ongeloofig. „Een tekst? Een of nou in den Bijbel een tekst over Driekus en over een deken staan? Loop heen!”

Henkie lachte luttelzand. Maar zijn moeder sprak vriendelijk: „Zeg je je tekst maar op, Henkie! Wachten heb je niet nodig.”

En Henkie begon: „Ik ben nooit geweest en gijcht My gekind. En voor zoveel gy dit een Bijbel tekst gevonden gelien hebt, een tekst, gy dat My gelien.” En niet u, nu dacht ik: als mij Driekus een deken geven en er moet maar voor lichten, dat het dan niet was... niet was... alst mij...”

Hugo wilde er weer iets tegen te brengen; maar er hij begreep het, en zijn moeder: „Je hebt het goed begrepen, Henkie! En hoe bij, dat je een deken lukt dacht; en als jullie alle twee deze woorden van den Heiland in begrepen brengt, dan kan ik dadelijk bij. Je moet het niet weten, er twee was denken, en... niet, vergeten.... vooral niet vergeten den Heeren Heer om hulp te vragen. Als je niet zija wil zelf handelen....”

„Maar is ook al een tekst van,” riep Henkie zijn moeder in de rede. „Maar, geen tekst, maar....”

„Hoe versta. Dat kan ik ook,” zei Hugo, bij dat hij niet voor zijn broertje behoefde onder te doen:

„Leer mij naar Uw wil te handelen,
„k Zet den....”

„Ja, ja, zoo was het;

„k Zet den in Uw waarheid wand^{te}ten.”

En Hugo vervolgde waar:

„Neig mijn hart en vaag het saam
Tot de vrees van Uw Naam.”

’t Zou heerlijk zijn, lieve jongens, als dat heerlijk
gebed aan jullie vervuld werd. Ik hoop dat God dat
doen zal.”

HOOFDSTUK VII.

Nog eens bij Driekus.

„Nemen wij het zelf brengen?”

„En later op zijn leucht dragen?”

„Ik wil hem graag op Driekus’ bed leggen.”

„En de heer en lady van onstoppen.”

Zodra zege de twee jongens om strijd. Zij hadden
den nacht niet een als vroege willen slapen zonder
de kleine grote deken, om te voorkomen dat het ging
en . . . het was overtuigd gezegd.

„Ja, nu op, terug!” liet Driekus gewaarworden.
„Kunt de vroege slapen al?” En Hugo had gelachen en
gezeurd: „Da, langere tijd, dan nu. En je wilt niet
toelaten, als je nog niet heel gewent.”

En dat had hij gedaan ook en daarna was hij zelf
onder het overgieten van de dekens en de laken van
lekker waren en niet weten en gelijk begreep, dat
allemaal was er geen samenwerking op het kleine veld,
nog zij later nog een naar het van komen kijken.

So, nu Driekus de deken krijgen.

„Jullie moet hem voorzichtig direct naar brengen en
hem later op zijn leucht dragen,” stelde hen moeder toe.

En toen zij deze bevestiging hadden, stapten de beide
jongens weg weg met de deken, die Driekus in een

papier gewikkeld en met een stevig touw vastgebonden had.

Za droegen het pak bij heurten, maar Hugo telkens het langst, omdat hij de grootste was. Zij ragen er nu niet tegen op, bij Driekes binnen te komen. Zij kwamen hem immers bij maken!

Zij stieten aan de deur en wachtten. Er kwam geen antwoord, maar wilden hoorden zij het geluid van een schellenden voetstap, dat weder en weder kwam, en toen werd de deur geopend en stonden zij voor de oude vrouw. Die vriendelijke look op hen nog niet aan, maar ze zei toch: „Komt binnen!”

Aankomende koken zij naar de bedstede en wilden daar ook regelrecht binnengaan om Driekes toe te dekken. Maar... dat was niet aodig. Driekes lag niet meer in bed.

„Hij zit een uurtje op,” vertelde zijn moeder. „Hij is vannacht wat rustiger geweest en nu mag hij overijde opritten. Zijn hoofd doet niet zoo erg veel pijn meer, whi, Driekes?”

Ja, Driekes zat op een stoel aan de tafel. Hij zag er wat beter uit en de doek en zijn hoofd was weg. Er was er een pleister op de wond. Bij de woorden van zijn moeder glimikte hij vergenoegd en zei: „Geen pijn meer, Driekes wil niet meer in bed.”

„Hoe jammer!” hadden de jongens haast uitgeroepen. Maar zij deden dat gelukkig niet. Zij hadden hem een vraag zelf willen toedekken en niss, hoe lekker warm en hoe netjes hij onder hen deken lag. Maar zij bedachten dat het toch nog prettiger was, dat Driekes weer een goed beter mocht worden en dat zij wel geen ernstige gevolgen had gehad.

„We komen Driekes eens daken brengen,” begon Hugo.

De Hunkis hen niet laten er dadelijk op te laten volgen: „We hadden zelf hem er onder toe willen dekken.”

„Maar nu moet u het maar doen,” vervolgde Hugo.
 „Van avond, als hij slapen gaat.”

Dirckus keek naar het pak en hoorde naar wat er gezegd werd, nog steeds op zijn oude manier grinnakend. En de oude vrouw keek bijna vriendelijk naar de twee jongens.

„Wie zullen hem eerst gaan slapen,” veronderstelde Hugo.

„Nou, we zullen voor hem zorgen,” bekende Dirckus.

„Laat hem maar gewet naar buiten komen, als hij beter is,” zei Hugo. „Ik wil de jongens wel kennen, die hem beter willen doen, ja, ik wil ze!”

„Maar als wij hen zorgen, dat ze het laten moeten, dan staan ze het ook niet meer. Want maar eerst naar lang, kom, Dirckus!” vervolgde Dijkster.

„Je stampend is ook lang, wij ook, zoo natuurlijk als hij is, en onze verhaal is zijn ongeloof liepen,” sprak zijn moeder. „Maar als ik werkelijk kom naar buiten kan laten gaan, zonder dat ik lang behoefde te zijn dat de jongens hem kwad deden, zoo, dat zou me wel waard zijn!”

„En daar behoef je niet naar lang voor te zijn, hoor! Nuul maar!” riep Hugo verbaasd uit.

En de twee jongens gingen naar buiten, een verbaasd als zij nog nooit geweest waren. De oude vrouw was nu bij gewet met de deuren en tegel met het pak belofte. En het was ook geen groot of edel verlangen op de wereld dat andere gelukkig te maken.

Zij hadden een vrouw, de twee jongens. En de arme Dirckus kon voortaan al zijn ongeloof laten waken. Hugo en Dijkster gingen daarvoor, en de andere jongens vonden, dat zij gelijk hadden, wanneer zij zeiden, dat alle jongens voor ongelooflijke moeders lief en zorgzaam moeten zijn.